

CESTOU DO PRÁCE...

Stáda, 08 zÁř- 2010

Před deseti lety jsem žila sama v New Yorku, v jedné velice fascinující části jménem Borough Park, což je exkluzivní čtvrť ultra ortodoxních židů - neboli chasidů. Mají velmi velké rodiny, průměrně 10 - 11 dětí. Jak je známo, tak muži chodí oblékáni v takových speciálních černých hábitech a vdané ženy nosí paruky na oholených hlavách, dlouhé rukávy i v nejvyšších vedrech a tmavé punočky se všem.

Je jasné, že každá, kdo nemá takový ohoz, tak působí v tamní lokalitě jako příst na oko, například žena, která má ve horku ortky a tričko s výstřihem. Dostala jsem tam ale docela laciný byt a tak šlo mne, že jsem byla v Ář a v zásadě bezpečném prostředí. Každé ráno ve stejnou dobu jsem vyrážela ve svém civilním oděvu na cestu do práce. Aťkoliv každá cesta, která se neúprosně s pravidelností opakuje, se stane celkem nudná, v Borough Parku jsem si připadala vždy jako na nějakém pozemku filmového studia, kde oproti těm pestřím barvám obchodů se zeleninou a ovocem se rýsovaly siluety lidí, muži skoro vždy v černém a ženy v černých barvách a mladé ženy v nějakém stupni ticho nebo tlačití před sebou košer, popř. s několika dětmi okolo s

Bydlela jsem skoro na rozhraní brooklynského China Townu, což je velmi exotický a zajímavý svět, s ářskými obchody supermarketem jménem Hong Kong, kde člověk najde skoro výhradně jen ářské potraviny a výrobky. Ultra ortodoxní Ářidáři tam existují vedle sebe celkem klidně a nerušeně, dokonce se zdá, že tyhle skupiny k sobě mají velkou váhu a to jak dnes, tak i v minulosti. No a trošku dál je ářská sekce plná 'Latinos', se zase jinými pekařstvími a stánky s jiným ovocem a zeleninou, a samozřejmě také jiné restaurace. Moje slabost je ale ářské jídlo, a dokonce i Borough Park má variaci ářské restaurace, která košer. Ale - není nad ářské jídlo z China Townu, to je všude známé.

Byl moc hezký slunečný zářijový den, je to v zásadě léto, a byla jsem u s nervy pryč, neboť jsem vždy pozdě - probudila jsem se se svým aludkem a všechno mi trvalo dlouho, i ty pravidelné každodenní úkony, tak známé, že je člověk dělá skoro automaticky. Na ulici u mě to šlo trochu rychleji, v naději, že mě tam předvede brzy podzemka, která je v této části města ovšem "nadzemní", neboť vede přes jeden z mostů na Manhattan, kde se poté zase stává podzemkou.

Když vlak předvede most z Brooklynu na jižní Manhattan (první stanice jedné z tras je zase v China Townu na Manhattanu) tak je vidět Sochu Svobody; a to všechno je jen "na cestě do práce", což mne nikdy nepřestalo udivovat neboť jsem to stále cítila jako ohromný "turistický" zážitek. (Tohle je subjektivní náhled někoho, kdo si v Americe jako turista stále připadá u několik dekád...) Jako každá v zásadě slušný pracant jsem měla zájem chodit všude do práce, a je pravda, že se systém podzemního transitu v New Yorku v posledních letech nesmírně vylepšil, takže se u mě není skoro na co vymlouvat. Na rozdíl od minulosti, kdy opravdu někdy vlak stál i 30 minut v tunelu. Upřímně, před chodit pozdě do práce pro mne bylo skoro nemožné, neboť jsem nadšený, právník, by se ke mne skoro okamžitě přis otázkou, zda mám nějakou dobrou výmluvu, jinak že to musím napracovat. Jelikož všechno moje "dobré" výmluvy znal u nazpaměť, nezbývalo než chodit všude - poctivost nepoctivost. Cítila jsem se tedy v zásadě docela dobře

z nížho nic zastavil na dolním Manhattanu - tady jednu stanicí před mou výstupní. Hle, svítla nad je, ekle jsem si. S jsme takhle pár minut a vřina z nás zašla v klidu podívat v poloprázdném kupé vlaku. Z tlampa se ale najednou ozvalo: "Dámy a pánové, omlouváme se za zpoždění, vzhledem k silnému kouř jsme se museli zastavit. Jakmile se situace vylepší, budeme pokračovat." Klimatizace nádherně břešla, bylo ticho jako v poušti a tak jsem znovu zavěšela oči. Po několika minutách pospávání nás vyburcovala nesmírná rána, která přicházela od kud snad přímo nad námi... Celý vlak se otáhal... Vyplácně jsme se po sobě dívali. Pak bylo už ticho.

Za nedlouho se vlak rozjel a brzy jsem byla na denním světle. Jenomže vřecho kolem mne vypadalo nenormálně. Na nebi se válely černé mraky kouře. Bylo mi jasné, že je někde blízko velký požár. Ulice byly lemované tisícovkami lidí, kteří jen stali kolem zdí budov, jako nájící vysídlenci, a mluví, někteří plakali. Vřede síla policajů vázanými obličejí. Vlezla jsem do vchodu budovy. V prostorách nahoru podniku byli lidé shluklí kolem televize. obou věží World Trade Centra kouř. Zprávy byly spíše popisné než informativní, neboť vřecho zrovna probíhalo... Dozvěděla jsem se, že právě, když jsem seděla v podzemce, prolétávalo letadlo druhou věží.

Tady před evakuací budovy jsem vzala na recepci Ritu do země, neboť dostávala hysterické záchvaty potřebovala uklidňovat. Měla totiž ve WTC zaměstnanou přítelkyni. Když jsme předtím výtahem v zemi. Rita na mne volala, že se strachem bojí. Samozřejmě jsem se bála taky, ale hrála jsem si na "vyrovnanou", abych ji trochu uklidnila. Po evakuaci budovy jsem zastavila jednoho mladíka v autě, který mne odvezl do nejbližší nemocnice. Kolem nemocnice se už vytvořila dlouhá fronta. Vřichni jsme chtěli dávat krev. Mnozí ve frontě byli pracovníci, které vyvedli z nich pater WTC. Po nás ale rozpustili, neboť zjistili, že nebudeme mít komu dávat krev. Vřechny podzemky začaly jezdit zadarmo. Přijeli jsme most do Brooklynu a vytáhli se na nehasinající pás kouře, který pokrýval celou oblohu. Bylo černě. Taky mi došlo, že jelikož se ráno kouř v podzemce musel rychle zvyšovat, že nás ti lidé vlastně jen uklidňovali a přitom doufali, že ná předtím tunelu vřechny dokážou "vyklopit" ven. Do práce jsem se vrátila za týden, neboť celý blok byl po tuto dobu uzavřen veškerou činností. Jela jsem už jinou trasou - stanice pod WTC byly zavaleny, když spadly obě budovy nad nimi. Vzduchem pronikal neuvěřitelný zápach, zápach smrti, smíchaný se zápachem shořeliny.

Pracovat ani nešlo, protože málo co fungovalo. Přítelkyně Rity byla vyvedena ven, a Rita trávila většinu svých poledních přestávek nočním kytíkem k obrázkům na zdích budov a kostela Sv. Trojice vedle té ohromné kalamity. Kolikrát si tak říkám, že mne tam sice osud nějak poslal, ale hodná ruka se stáhla v pravý okamžik...

Bylo 11. září 2001.

HankaG.